

2019 M. LIEPOS 9-10 EKSPERTŲ EKOLOGINĖS GAMYBOS GRUPĖS IR
NUOLATINIO KOMITETO (EKOLOGINĖ ŽEMDIRBYSTĖ) POSĖDŽIO

ATASKAITA

2019-07-11 Nr. 3PR-85

1. Posėdžio institucinė forma, vieta, laikas ir dalyviai:

Posėdis: Nuolatinio komiteto posėdis, ekspertų ekologinės gamybos grupės posėdis

Vieta: Rue de la Loi 130, Briuselis;

Laikas: 2019 m. liepos 9 – 10 d.;

Dalyviai: Augalininkystės ir agrarinės aplinkosaugos ir ekologinio ūkininkavimo skyriaus patarėja Neda Jakubauskienė, Augalininkystės ir agrarinės aplinkosaugos ir ekologinio ūkininkavimo skyriaus vyr spec. Severina Aučinė

Ekspertų ekologinės gamybos grupės posėdis

Svarstytas klausimas arba svarstyto ES teisės akto projekto pavadinimas ir numeris:

Bus diskutuojama dėl:

COM pateikė prezentacijas ir vyks techninės diskusijos:

1 kl. dėl deleguotųjų teisės aktų (DA) pagal 24 str. 8 punktą ir 28 str. 8 punkto (a)(i)(ii) dalį;

2 kl. DA gamybos taisyklėms konsolidavimo;

3 kl. EGTOP mandato ir ekspertų atrinkimo dėl druskos;

4 kl. sėklų.

Nuolatinio komiteto posėdis

A dalis: nėra

Bus diskutuojama dėl:

B dalis:

1 kl. įgyvendinamųjų teisės aktų – IA, susijusių su 34 str. 9 dalies (a) punktu, 38 str. 9 dalies (a)(b)(c) punktais, 25 str. (a) punktu, 39 str. 2 dalies (a)(b)(c) punktais, 43 str. 7 dalimi;

2 kl. laiškų interpretavimo;

3 kl. COM pateiks informaciją apie horizontalias taisykles vynui;

4 kl. EGTOP darbo plano dėl valymo ir dezinfekavimo medžiagų;

5 kl. bazinio teisės akto gamybos taisyklėms;

6 kl. diskusijų tęsinio ekologinės augalų dauginamosios medžiagos;

7 kl. notifikacijų apibendrinimo;

8 kl. konsoliduoto projekto po tarpinstitucinių konsultacijų dėl IA, pakeičiančio I priedą (trašų); II priedą (augalų apsaugos produktų), VI priedo (pašarų priedų), VII priedo (maisto priedų), VIIIa priedo (vyno);

9 kl. tarptautinių reikalų;

10 kl. kitų klausimų.

Komandiruotės rezultatyvumas: dalyvauti diskusijose dėl ekologinės gamybos taisyklių.

Komandiruotės naudingumas: bus vykdomos pareigybės aprašymo 7.9-7.11, 7.16-7.17 papunkčiuose nurodytos funkcijos: analizuoti iš ES institucijų gaunamus dokumentus, pristatymus ir kitą su tuo susijusią informaciją; rengti, derinti pozicijas bei jas pristatyti atstovaujant ministeriją ES institucijų darbo organų susitikimuose; rengti ataskaitas iš ES institucijų darbo organų susitikimų; teikti pagal ES teisės aktų reikalavimus informaciją, susijusią su ekologine žemės ūkio ir maisto produktų gamyba, Europos Komisijai; atstovauti ministerijai savo kompetencijos ribose.

Ekspertų ekologinės gamybos grupės posėdis

Svarstytas klausimas arba svarstyto ES teisės akto projekto pavadinimas ir numeris:

COM pateikė prezentacijas ir vyko techninės diskusijos:

1 kl. COM pateikė info dėl deleguotųjų teisės aktų (DA) pagal 24 str. 8 punktą ir 28 str. 8 punkto (a)(i)(ii) dalį.

COM paminėjo, kad dėl katastrofinių situacijų galima bus traktuoti atvejus taip: pagal regl. Nr. 2018/848 22 str 1 dalį bus išduodamas leidimas pagal Kaimo plėtros programą dėl „*catastrophic circumstances deriving from an 'adverse climatic event'*“, „*animal diseases*“ ar kt. o pagal regl. 2018/848 22 str 2 dalį bus išduodamas leidimas dėl „natural disaster“, arba „*catastrophic event*“.

COM paminėjo, kad dėl katastrofinių situacijų gavus leidimą neprarandamas žemei turimas eko statusas, tačiau dėl produkto negalime garantuoti, kad jis lieka ekologiškas.

DK supranta, kad žemės ir produkto statusai skirsis, tačiau kaip bus su eko ženklinimu?, COM atsakė, kad produktas bus sertifikuotas, juk jis nepraranda statuso. Tas liečia ir bitininkystę, jei išimtus suteikta, tada ir bičių produktai bus ekologiški.

COM teisininkė išaiškino, kad jei suteikiama ūkiui išimtis dėl katastrofinių situacijų, turimas to ūkio sertifikavimo statusas neprarandamas. Tada ir produktas bus ekologiškas jei jis toks buvo tame ūkyje ir jį bus galima turint išimtį ženklinti eko ženklu, nepriklausomai, kad gyvūnai turi išimtį ganytis neeko pievose. Teisės akte tai nebus detalizuota, nes tada gautūsi, kad visiems ūkininkams būtų suteikta išimtis tieki produktus kaip eko rinkai, nors konkretus ūkis gal eko statuso neturi – jis turi perėjimo į eko gamybą statusą.

2 kl. COM pateikė prezentaciją dėl DA ir ĮA gamybos taisyklėms konsolidavimo ir planuojamų rengti taisyklių dėl įrašų žurnaluose ūkio subjektams (ūkininkams ir ūkio subjektų grupei) darymo. Taip pat COM paminėjo, kad dėl DA prašys VN pasiūlymų raštu. Dokumentą atsiųs iki rugsėjo pradžios.

3 kl. COM pateikė informaciją dėl EGTOP mandato ir ekspertų atrinkimo dėl druskos. Bus parinkti EGTOP ekspertai sub grupėms sudaryti dėl druskos naudojimo eko gamyboje. Druska nėra eko produktas, todėl nebūtina naudoti eko druską.

Jei turime techninių pasiūlymų dėl druskos gamybos egl. projekto, COM jas prašo atsiųsti iki rugsėjo 1 d.

NL, RO mano, kad druskos gamyba nėra natūralus procesas, tai žmonių g-bos veikla. Todėl neteislinga būtų eko regl. apimty įtraukti natūralios druskos gamybos procesą ir natūralių produktų, tokių kaip druska, negali būti baziniame regl.

Taip pat bus sudaryta sub grupė dėl pašarų priedų, kurie būtų keisti naudoti eko g-boje, analizavimo.

4 kl. Tęsėsi diskusijos dėl eko sėklų duomenų bazės.

NL paklausė ar galima naudoti heterogeninę medžiagą, jei jos nebus sėklų duomenų bazėje. COM atsakė, kad jei nėra sėklų duomenų bazėje tam tikros sėklos ir nėra rinkoje tokios dauginamosios medžiagos, tada leidimą naudoti galima išduoti.

PL mano, kad anksčiau nebuvo sodinukų duomenų bazėje, o šiuo matu yra rengiamame teisės akte, todėl eko sektoriui ateity reikėtų konsultacijų dėl šios išimties.

ES paminėjo, kad grybai irgi turėtų būti įtraukti dėl leidimų išdavimo.

FR paklausė ar leidimus galima gauti sėklų naudojimo leidimus ne ūkininkui, o tiekėjui ir ar galima bus naudoti eko ir neeko mišinius?

Šioje ataskaitoje vartojami sutrumpinimai atitinka:

IT – Italija; EL – Graikija; DK – Danija; ES – Ispanija; SK – Slovakija; BE – Belgija; SI – Slovėnija; SE – Švedija; PL – Lenkija; FR – Prancūzija; MT – Malta; PT – Portugalija; HU – Vengrija; DE – Vokietija; LT – Lietuva; FI – Suomija; LV – Latvija; AT – Austrija; CY – Kipras; UK – Jungtinė Karalystė; EE – Estija; LU – Liuksemburgas; NL – Nyderlandai; CZ – Čekija; IE – Airija; BG – Bulgarija; RO – Rumunija; VN – ES valstybės narės; NVN – naujosios ES valstybės narės.

Pirm. – Pirmininkaujanti valstybė narė; COM – Europos Komisija; EP – Europos Parlamentas; ET – ES Taryba; ŽŪŽ Taryba – ES Žemės ūkio ir žuvininkystės taryba; SCA – Specialusis žemės ūkio komitetas; CRP1 – Nuolatinių atstovų komitetas (Coreper I); CRP2 – Nuolatinių atstovų komitetas (Coreper II).

COM paminėjo, taip konsultacijų reikės. Taip pat paminėjo, kad grybus apima sėklų dauginamoji medžiaga, todėl grybai turės būti sėklų duomenų bazėje. Sėklų duomenų bazėje bus eko ir perein. laikotarpio produktai, o mišiniai iš eko ir neeko sėklų negalės būti duomenų bazėje pagal teisės aktus. SE, NO prašė, kad būtų galima išduoti ateity bendrą leidimą sėkloms, tačiau COM atsakė, kad stengsis išvengti to ateity.

SE, NO, DE prašė leisti įtraukti į sėklų duomenų bazę eko sėklų mišinius. COM atsakė, kad neleis. ES mano, kad reikėtų į sėklų duomenų bazę įtraukti ne grybų sporas, o micelij.

AT abejoja, kad grybai priskirtini augalams.

DE klausia, ką praktiškai daryti, jei ūkininkas nori sėti sėklų mišinį, o kelių rūšių sėklos tame mišiny yra duomenų bazėje, o kelių nėra? COM atsakė, kad mišinį negalima sertifikuoti, tai prieštarauja regl.

Nuolatinio komiteto posėdis

Svarstytas klausimas arba svarstyto ES teisės akto projekto pavadinimas ir numeris:

A dalis: nėra

Buvo diskutuojama dėl:

B dalis:

1 kl. COM pateikė prezentaciją dėl IA, susijusių su 34 str. 9 dalies (a) punktu, 38 str. 9 dalies (a)(b)(c) punktais, 25 str. (a) punktu, 39 str. 2 dalies (a)(b)(c) punktais, 43 str. 7 dalimi. Pateikė palyginimą regl. Nr. 889/2008 su regl. Nr. 88 ir 2017/624, 2017/625.

2 kl. COM pateikė išaiškinimą dėl enzimų perdirbtame maiste naudojimo.

3 kl. COM pateikė informaciją apie horizontalias taisykles vynui. Vyno priedai bus nurodyti naujojo regl. priede. Oneologinė praktika/procesai bus regl. Nr. 2019/934 VIII priede, taip pat bus išvardintos medžiagos, leistinos oneologiniams procesams. Ekologiško vyno gamybai nebus leistina SO₂ eliminavimas, dealkoholizavimas ir kt., bus leistinos tik tos medžiagos, kuurias įvertino ir leido EGTOP, pvz. neleistina eko g-boje naudoti: *urease, pectin lyases, pectin methulesterase* ir kt.

4 kl. COM pristatė rengiamas eko gamybos taisykles paukščiams ir gyvūnams.

NO, NL, ES, BE, EN norėtų 4 aukštų daugialaktės sistemos.

BE siūlo 9 m² naudingo ploto paukščiams Galus Galus lauke.

BE, DK mano, kad reikėtų ilgesnio pereinamojo laikotarpio regl. įgyvendinimui.

DK, DE, FI, PL siūlo, kad veranda būtų įtraukta į naudingą laikymo ploto skaičiavimą.

AT, DE mano, kad Galus Galus paukščiai turėtų būti laikomi lauke.

DE, FI, PL nepitaria atstumui iki išėjimo angų.

DE, BE, FI norėtų ilgesnio pereinamojo laikotarpio perdirbimo procesams. Neaišku kas yra „*open area*“ ir „*outdoor area*“ kiaulėms ir kuom jos skiriasi.

IR prieš nustatymą max padalinių skaičiaus vištidede.

EN siūlo 250 m. atstumą iki išėjimo angų.

COM pasiūlė kompromisinę regl. projekto versiją. Pirmiausia regl. negali prieštarauti ET ir EP patvirtintam pagrindiniam dokumentui. COM turi VN teiktus siūlymus dėl šiuo metu ginčijamų punktų. Po pietų bus prašoma VN pateikti nuomonę, kuriam siūlymui, pagal posėdžiu metu pateiktas pastabas VN pritaria: dėl išėjimo angos atstumo, dėl *puarches*, dėl laktų įtraukimo į pastato skaičiavimą, dėl triušių skaičiaus ir kt.

Šioje ataskaitoje vartojami sutrumpinimai atitinka:

IT – Italija; EL – Graikija; DK – Danija; ES – Ispanija; SK – Slovakija; BE – Belgija; SI – Slovėnija; SE – Švedija; PL – Lenkija; FR – Prancūzija; MT – Malta; PT – Portugalija; HU – Vengrija; DE – Vokietija; LT – Lietuva; FI – Suomija; LV – Latvija; AT – Austrija; CY – Kipras; UK – Jungtinė Karalystė; EE – Estija; LU – Liuksemburgas; NL – Nyderlandai; CZ – Čekija; IE – Airija; BG – Bulgarija; RO – Rumunija; VN – ES valstybės narė; NVN – naujosios ES valstybės narė.

Pirm. – Pirmininkaujanti valstybė narė; COM – Europos Komisija; EP – Europos Parlamentas; ET – ES Taryba; ŽŪŽ Taryba – ES Žemės ūkio ir žuvininkystės taryba; SCA – Specialusis žemės ūkio komitetas; CRP1 – Nuolatinių atstovų komitetas (Coreper I); CRP2 – Nuolatinių atstovų komitetas (Coreper II).

COM nepritaria VN siūlymui dėl verandos įtraukimo į naudingo ploto skaičiavimą pagal 11 str. 2 c punktą. Veranda neturi galimybės bet kuriuo metu paukščiams iš jos išeiti į lauką ir kt. individualias charakteristikas, pvz. neizoliuota, neturi šildymo, joje klimatas kaip lauke, nes gali būti pagaminta iš tinklo, plėvelės ir kt. Ji nėra privaloma, tai individualus paukščių laikytojo apsisprendimas ar ją turėti, ar ne, todėl negali būti įskaičiuota į naudingą plotą. Todėl ir pereinamojo laikotarpio jai statyti nebus suteikta, nes ji neprivaloma. Ji gali būti tik dėl gyvūnų gerovės gerinimo ir ji turi būti laikoma kaip „open area“.

Dėl daugialaktės sistemos, jei padidinsime laktų aukštų skaičių iki 4, padaugės paukščių skaičius ir atitinkamai turės būti padidintas grindų naudingas plotas, pulko dydis ir kt., o privalomas skaičius jau padalinių nustatytas, todėl COM siūlymo dėl 3 laktų sistemos nekeis.

FR prašė pereinamojo laikotarpio gyvulių rišimui, tačiau COM atsakė, kad tai prieštarauja jau patvirtintam regl.

COM nepritaria įtraukimui į regl. neleistinų eko gamyboje technologijų.

Jonizuota spinduliuotė neleistina eko g-boje.

Naminių gyvūnų maistas, kaip siūlė AT negali būti ženklinamas eko g-bos logotipu.

CZ prašė sukurti leistinų ekologinėje gamyboje naudoti technologijų sąrašą, tačiau COM mano, kad neįmanoma turėti baigtinio sąrašo ir be to EGTOP turėtų vertinti šimtus technologijų.

COM prašė tų VN, kurios turės anksčiau išeiti iš posėdžio atsiųsti atsakymus per 5 d. d. dėl pateiktų nesutariamų regl. proj. vietų.

5 kl. COM pateikė EGTOP darbo planą dėl valymo ir dezinfekavimo medžiagų. Planuojamos sub grupės: maistui (šaltos plazmos dujoms, beta karotenui, trivalenčiam fosfatui, Acryleat, E172, sodos alginatui) - rugsėjo 24-26 d., druskai 2020 m., valymo dezinfekavimo medžiagoms (etanoliui, metanoliui, propanoliui, sodos hidroksidui, kalcio hidroksidui ir kt) - 2020 m., plenarinė diskusija - gruodžio 3-6 d.

6 kl. COM pateikė prezentaciją dėl augalų dauginamosios medžiagos naudojimo, dėl neleidimo naudoti mišinių sėklų duomenų bazėje.

7 kl. COM pateikė informaciją apie VN pateiktas notifikacijas ir paminėjo, kurios VN dar jų neatsiuntę laiku.

8 kl. COM pateikė info dėl konsoliduoto projekto po tarpinstitucinių konsultacijų dėl IA, pakeičiančio I priedą (trašų); II priedą (augalų apsaugos produktų), VI priedo (pašarų priedų), VII priedo (maisto priedų), VIII priedo (vyno);

9 kl. COM dėl tarptautinių reikalų paminėjo, kad daliai – 30 trečiųjų šalių dar vyksta kasmetinių ataskaitų vertinimas. LT yra Ecoglobe, Albinspekt kooreporterė, kurioms vertinimas nebaigtas. Ekoagros NR 170 taip pat vertinimas nebaigtas, jį vertina AT ir RO. 27 trečiosioms šalims jau kasmetinis ataskaitų vertinimas baigtas.

COM paminėjo, kad šiuo metu KĮ lengva naujai trečiajai šaliai gauti „scope extention“ - reikia vertinti trečiosios šalies operatorių (ketinamus importuoti kiekius ir atlikti jo patikrą) ir KĮ išsiųsti tos trečiosios šalies komp. institucijai notifikaciją dėl sertifikavimo veiklos. Po regl. Nr. 1235/2008 IV priedo papildymo konkrečiai KĮ nauja trečiaja šalimi, ateinančiais metais KĮ privalės atsiųsti akreditacijos biuro ataskaitą „witness audit report“ tai naujai šaliai.

Šioje ataskaitoje vartojami sutrumpinimai atitinka:

IT – Italija; EL – Graikija; DK – Danija; ES – Ispanija; SK – Slovakija; BE – Belgija; SI – Slovėnija; SE – Švedija; PL – Lenkija; FR – Prancūzija; MT – Malta; PT – Portugalija; HU – Vengrija; DE – Vokietija; LT – Lietuva; FI – Suomija; LV – Latvija; AT – Austrija; CY – Kipras; UK – Jungtinė Karalystė; EE – Estija; LU – Liuksemburgas; NL – Nyderlandai; CZ – Čekija; IE – Airija; BG – Bulgarija; RO – Rumunija; VN – ES valstybės narė; NVN – naujosios ES valstybės narė.

Pirm. – Pirmininkaujanti valstybė narė; COM – Europos Komisija; EP – Europos Parlamentas; ET – ES Taryba; ŽŪŽ Taryba – ES Žemės ūkio ir žuvininkystės taryba; SCA – Specialusis žemės ūkio komitetas; CRP1 – Nuolatinių atstovų komitetas (Coreper I); CRP2 – Nuolatinių atstovų komitetas (Coreper II).

COM paminėjo, kad dėl COI elektroninio parašo bus suteiktas pereinamasis laikotarpis kol dar bus leistina išduoti ir popierinius ranka pasirašytus COI.

COM paminėjo, kad planuoja su tų šalių atstovais, kuriomis turi ekvivalentinį režimą bus pristatytas naujasis reglamentas ir informuota apie dvišalių susitarimų pasirašymą.

COM paminėjo, kad gruodžio mėn. turi susitikimą su Kanados atstovais ir prašys pateikti notifikacijas anksčiau negu šiuo metu jie teikia, pvz. pateikia notifikacijas apie prieš pusę metų atliktus tyrimus.

Dėl Taivano COM paminėjo, kad šiuo metu jie pripažinę tik 15 šalių. Com kol neišėjęs naujasis reglamentas tik gali prašyti pripažinti likusias ES šalis, tačiau mano, kad iki 2021 m. kol nebus pasirašytos naujos sutartys to tikėtina neįvyks.

10 kl. Buvo diskutuoti kiti klausimai.

Komandiruotės rezultatyvumas: dalyvauta diskusijose dėl ekologinės gamybos taisyklių.

Komandiruotės naudingumas: buvo vykdomos pareigybės aprašymo 7.9-7.11, 7.16-7.17 papunkčiuose nurodytos funkcijos: analizuoti iš ES institucijų gaunamus dokumentus, pristatymus ir kitą su tuo susijusią informaciją; rengti, derinti pozicijas bei jas pristatyti atstovaujant ministeriją ES institucijų darbo organų susitikimuose; rengti ataskaitas iš ES institucijų darbo organų susitikimų; teikti pagal ES teisės aktų reikalavimus informaciją, susijusią su ekologine žemės ūkio ir maisto produktų gamyba, Europos Komisijai; atstovauti ministerijai savo kompetencijos ribose.

4. Posėdžio sprendimai, kito posėdžio data:

RCOP posėdžių ir ekspertų grupės posėdžių datos: liepos 9-10 d., rugsėjo 12-13 d.

Darbo grupės posėdžiai: liepos 9 d., rugsėjo 12 d.

5. Pasiūlymai dėl tolesnių Lietuvos veiksmų:

Nėra.

6. Pridedama informacija (posėdžio darbotvarkė, išdalyta medžiaga, nuorodos):

Informacija nepridedama.

7. Tiesioginis ataskaitos rengėjas (vardas ir pavardė, institucija, pareigos, telefono numeris, elektroninio pašto adresas):

Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerijos Augalininkystės ir agrarinės aplinkosaugos skyriaus patarėja Neda Jakubauskienė, tel. +(370) 52391096, el. p. neda.jakubauskiene@zum.lt

8. Už ataskaitą atsakingas padalinio vadovas (vardas ir pavardė, institucija, pareigos, telefono numeris, elektroninio pašto adresas):

Jonas Lisauskas, Žemės ūkio ministerijos Augalininkystės ir agrarinės aplinkosaugos vedėjas, tel. 239 1370, el. p. jonas.lisauskas@zum.lt

Šioje ataskaitoje vartojami sutrumpinimai atitinka:

IT – Italija; EL – Graikija; DK – Danija; ES – Ispanija; SK – Slovakija; BE – Belgija; SI – Slovėnija; SE – Švedija; PL – Lenkija; FR – Prancūzija; MT – Malta; PT – Portugalija; HU – Vengrija; DE – Vokietija; LT – Lietuva; FI – Suomija; LV – Latvija; AT – Austrija; CY – Kipras; UK – Jungtinė Karalystė; EE – Estija; LU – Liuksemburgas; NL – Nyderlandai; CZ – Čekija; IE – Airija; BG – Bulgarija; RO – Rumunija; VN – ES valstybės narė; NVN – naujosios ES valstybės narė.

Pirm. – Pirmininkaujanti valstybė narė; COM – Europos Komisija; EP – Europos Parlamentas; ET – ES Taryba; ŽŪŽ Taryba – ES Žemės ūkio ir žuvininkystės taryba; SCA – Specialusis žemės ūkio komitetas; CRP1 – Nuolatinių atstovų komitetas (Coreper I); CRP2 – Nuolatinių atstovų komitetas (Coreper II).